

Opinia Komitetu Regionów „Poprawa efektywności energetycznej przez zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych”

(2009/C 76/11)

KOMITET REGIONÓW

- zauważa, że przeciwdziałanie zmianom klimatycznym jest jednym z największych wyzwań politycznych, z którymi władze lokalne i regionalne zetkną się w nadchodzących latach;
- jest przekonany, że aby osiągnąć ambitne cele na rok 2020, konieczne jest zagwarantowanie, że rozwiązania wspierane technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (ICT) będą łatwo dostępne i w pełni stosowane;
- podkreśla, że ICT odgrywają istotną rolę we wdrażaniu unijnej strategii zrównoważonego rozwoju. Mają pozytywny wpływ na rozwój dzięki nowym innowacjom technologicznym i komercyjnym oraz sprzyjają zmianom strukturalnym w wykorzystaniu zasobów naturalnych dzięki zastosowaniu najbardziej inteligentnych i najczystszych procesów;
- akcentuje fakt, że ogromny potencjał ICT w zakresie poprawy efektywności energetycznej stymuluje konkurencyjność Europy i zwiększa możliwości biznesowe na szczeblu lokalnym i regionalnym;
- zauważa, że władze lokalne i regionalne mają do dyspozycji szereg instrumentów mogących pomóc w pełni wykorzystać możliwości, jakie oferują ICT w odniesieniu do przeciwdziałania zmianom klimatycznym; do instrumentów tych zaliczają się przykładowo obowiązki i kompetencje w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego, dostaw energii, budownictwa i transportu;
- proponuje, by w powiązaniu z europejskim wydarzeniem poświęconym efektywności energetycznej zorganizować wystawę i konkurs dla władz lokalnych i regionalnych dotyczący najlepszych projektów w zakresie poprawy efektywności energetycznej dzięki zastosowaniu ICT oraz wyraża gotowość udziału w wystawie i w samym europejskim wydarzeniu. Ponadto proponuje, aby Komisja sporządziła, wspólnie z Komitetem Regionów i innymi zainteresowanymi stronami, praktyczny przewodnik pokazujący, jak władze lokalne i regionalne mogą wykorzystywać ICT w swoich planach dotyczących zmian klimatycznych;

Sprawozdawca: Risto KOIVISTO (FI/PSE), przewodniczący Rady Regionu Tampere

Dokument źródłowy:

Poprawa efektywności energetycznej przez zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych
COM(2008) 241 wersja ostateczna

ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Uwagi ogólne

1. Zauważa, że w swoich wydanych niedawno opiniach określił przeciwdziałanie zmianom klimatycznym jako jedno z największych wyzwań politycznych, z którymi władze lokalne i regionalne zetkną się w nadchodzących latach.

2. Wspiera cele wytyczone przez Radę na 2020 r., by ograniczyć emisje o 20 % w porównaniu do poziomu z 1990 r., zwiększyć udział energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii w UE do 20 % oraz osiągnąć 20 % oszczędności w zużyciu energii w porównaniu do prognoz.

3. Podobnie jak Komisja jest przekonany, że aby osiągnąć ambitne cele na rok 2020, konieczne jest zagwarantowanie, że rozwiązania wspierane technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (ICT) będą łatwo dostępne i w pełni stosowane.

4. Powtarza swoje wcześniejsze stanowisko, że przy podejmowaniu wszelkich decyzji dotyczących europejskiej polityki energetycznej jako priorytet należy traktować efektywność energetyczną. Jest zatem zadowolony z tego, że Komisja Europejska stwierdza w omawianym komunikacie, iż chce wykorzystać ICT w celu zwiększenia efektywności produkcji i dystrybucji energii oraz handlu energią.

5. W swoich opiniach dotyczących niedawnych inicjatyw Komisji związanych ze strategią i2010 Komitet zwrócił szczególną uwagę na społeczny i gospodarczy wymiar ICT i jest zadowolony z tego, że Komisja uwzględnia teraz ekologiczne aspekty społeczeństwa informacyjnego.

6. Podkreśla, że ICT odgrywają istotną rolę we wdrażaniu unijnej strategii zrównoważonego rozwoju. Mają one pozytywny wpływ na rozwój dzięki nowym innowacjom technologicznym i komercyjnym oraz sprzyjają zmianom strukturalnym w wykorzystaniu zasobów naturalnych dzięki zastosowaniu najbardziej inteligentnych i najczystszych procesów.

7. Akcentuje fakt, że ogromny potencjał ICT w zakresie poprawy efektywności energetycznej stymuluje konkurencyjność Europy i zwiększa możliwości biznesowe na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Rola władz lokalnych i regionalnych

8. Jest przekonany, że Komisja dokonała właściwego wyboru, gdy nadała priorytet współpracy ze społecznościami miejskimi i zapewnianiu ich udziału w zatwierdzaniu i testowaniu pomysłów, i sądzi, że jest to w pełni zgodne z jego wcześniejszymi uwagami dotyczącymi strategii i2010.

9. Sądzi, że to właśnie lokalny i regionalny szczebel administracji może, dzięki znajomości praktycznych potrzeb, wyjść z najbardziej kreatywnymi i nowatorskimi inicjatywami, które mogą wesprzeć realizację unijnej strategii i2010.

10. Zauważa, że władze lokalne i regionalne mają do dyspozycji szereg instrumentów mogących pomóc w pełni wykorzystać możliwości, jakie oferują ICT w odniesieniu do przeciwdziałania zmianom klimatycznym; do instrumentów tych zaliczają się przykładowo obowiązki i kompetencje w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego, dostaw energii, budownictwa i transportu.

11. Odnotowuje, że władze lokalne i regionalne już teraz w znacznym stopniu korzystają z ICT w wielu swoich działaniach, osiągając efekt redukcji zużycia energii i ograniczenia emisji. Dotyczy na przykład następujących dziedzin:

— Oświetlenie miejsc publicznych: przykładowo, można wykorzystywać wiadomości tekstowe lub internet w celu włączania oświetlenia terenów sportowych na określony okres, a oświetlenie ulic może być regulowane w sposób automatyczny odpowiednio do zmieniających się potrzeb.

— Regulacja ogrzewania, klimatyzacji i oświetlenia w budynkach: technologia ma do odegrania szczególnie ważną rolę w budynkach, w których zużywa się dużo energii, takich jak pływalnie.

— Systemy telewizji przemysłowej w budynkach i innych miejscach publicznych: także one dostarczają informacji dotyczących wykorzystania energii w budynkach oraz zmian w jego poziomie.

— Bardziej przyjazne dla środowiska systemy kontroli ruchu drogowego: na przykład sygnalizacja świetlna, która reaguje na zmiany w przepływie ruchu, oraz systemy podające informacje o natężeniu ruchu.

— Zwiększenie konkurencyjności transportu publicznego: wiele samorządów lokalnych już teraz oferuje aktualizowane rozkłady jazdy podające rzeczywiste czasy przejazdu w oparciu o systemy pozycjonowania oraz możliwość zakupu biletów w internecie.

- Rozwój lokalnej logistyki: technologie informatyczne można wykorzystać w celu połączenia działań transportowych i różnych usług ruchomych w danej okolicy, ograniczając w ten sposób ogólny poziom emisji, a także w celu optymalizacji tras w sposób przyjazny dla środowiska.
- Zwiększanie świadomości konsumentów: można wykorzystać zdalne systemy pomiarowe w celu podawania konsumentom informacji aktualizowanych w czasie rzeczywistym, co w wyniku interakcji powoduje poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji.
- Produkcja i dystrybucja energii: technologie informatyczne są tu już wykorzystywane w celu kontroli procesów.

12. Popiera propozycję Komisji, by przyznać przedsiębiorstwom zajmującym się ICT wiodącą rolę na tym etapie przemian strukturalnych, których celem jest ograniczenie negatywnego oddziaływania ICT na środowisko (ich śladu ekologicznego).

13. Zwraca także uwagę na ogromne możliwości, jakie ICT oferują władzom lokalnym i regionalnym w zakresie zwiększenia wydajności, poprawy jakości ich usług oraz jednocześnie ograniczenia zużycia energii i zmniejszenia emisji. Często jednak aby być w stanie wykorzystać te możliwości, władze te muszą spełnić podstawowy warunek w postaci przeprowadzenia szerszej reformy strukturalnej w praktyce administracyjnej, obejmującej na przykład:

- zwiększenie możliwości telepracy poprzez wprowadzenie większej elastyczności;
- przejście od dokumentów papierowych do elektronicznego załatwiania spraw, przy jednoczesnym zreformowaniu procedur zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych;
- świadczenie pełnego zakresu usług obejmujących różne sektory i organizacje w punktach kompleksowej obsługi położonych blisko klientów, w których bardziej specjalistyczna wiedza i na przykład usługi tłumaczenia ustnego mogą być zapewniane przy wykorzystaniu wideokonferencji.

14. Oświadcza, że europejskie władze lokalne i regionalne oraz ich sieci będą z chęcią uczestniczyć w konsultacjach dotyczących ICT i w procesie partnerstwa w odniesieniu do efektywności energetycznej oraz rozpowszechniać wzorcowe rozwiązania.

15. Wzywa Komisję, by we współpracy z państwami członkowskimi opracowała odpowiednie modele finansowania, które brałyby pod uwagę także potrzeby władz lokalnych i regionalnych, oraz by uczyniła efektywność energetyczną ogólnie, a w szczególności rozwiązania oparte o ICT, obszarem priorytetowym we wszystkich źródłach finansowania.

Inne uwagi

16. Sądzi, że pomimo tego, że szereg inicjatyw jest już w fazie realizacji, transport powinien być zostać uwzględniony w komunikacji jako jeden z istotnych obszarów na etapie początkowym, ponieważ istnieje w nim duże możliwości oszczędności

energii oraz zastosowania ICT, a także ma on kluczowe znaczenie z punktu widzenia administracji lokalnej i regionalnej.

17. Zgadza się z Komisją, że ważne jest wsparcie dla projektowania komputerów zużywających mniejszą ilość energii, oraz wzywa Komisję, by inwestowała w rozwój metod umożliwiających skuteczniejsze odzyskiwanie energii cieplnej wytwarzanej w dużych salach komputerowych.

18. Obok podkreślanych przez Komisję możliwości ICT w zakresie efektywności energetycznej chciałby zwrócić uwagę na znaczny wpływ produkcji, transportu i niszczenia produktów informatycznych na ślad ekologiczny tego sektora oraz sądzi, że ważne jest, by podjąć próbę zmniejszenia tego wpływu zarówno poprzez dobrowolne porozumienia, jak i, w razie konieczności, poprzez odpowiednie prawodawstwo.

19. Proponuje, by sporządzić ogólne wytyczne dotyczące rozwoju badań nad efektywnością energetyczną wynikającą z wykorzystania ICT, tak by można było połączyć rozproszone zasoby europejskie, krajowe i regionalne z myślą o skuteczniejszym dążeniu do wspólnych celów.

20. Podkreśla znaczenie badań nastawionych na potrzeby klienta oraz sądzi, że warunkiem ich powodzenia jest ścisła współpraca między podmiotami prowadzącymi badania naukowe, firmami zajmującymi się ICT, innymi przedsiębiorstwami, producentami energii, władzami lokalnymi i regionalnymi oraz organizacjami konsumenckimi.

21. Z uwagi na ogromne znaczenie władz lokalnych i regionalnych dla efektywności energetycznej, wzywa, by przyznać im kluczową rolę w ramowym programie badań UE i w podobnych krajowych programach ramowych oraz przede wszystkim we wspomnianych w komunikacie działaniach pilotażowych na dużą skalę, których celem jest ocena śladu ekologicznego ICT.

22. Jest zaniepokojony tym, że pomimo znaczenia omawianej tu tematyki, zbyt mało inwestuje się we wprowadzanie innowacji na rynek pod postacią masowych produktów i usług, oraz odnotowuje, że władze lokalne i regionalne mogą nie tylko odgrywać pionierską rolę w wykorzystywaniu innowacji, ale także mogą zapewnić przedsiębiorstwom z tego sektora sprzyjające warunki gospodarcze.

23. Uważa brak wspólnych norm za duży problem z punktu widzenia rozwoju rynku, zwłaszcza w dziedzinach technologii ściśle powiązanych w administracją lokalną i regionalną, takich jak na przykład inteligentne systemy kontroli w budynkach, systemy regulacji oświetlenia i ruchu drogowego. Brak norm uniemożliwia techniczną interoperacyjność, ogranicza konkurencję na rynku i utrudnia zamówienia publiczne.

24. Zauważa, że w obszarach priorytetowych wspomnianych przez Komisję brakuje standardowych metod pomiaru umożliwiających władzom lokalnym i regionalnym ocenę użyteczności różnych rozwiązań.

25. Zauważa, że rozproszone wytwarzanie energii elektrycznej na szczeblu lokalnym i regionalnym jest słuszne z punktu widzenia produkcji energii i bezpieczeństwa energetycznego oraz oferuje możliwość powiązania różnych metod produkcji. Dlatego też w pełni popiera plan Komisji, by zwiększyć wymianę informacji i wzorcowych rozwiązań w nowych modelach działalności w dziedzinie rozproszonego wytwarzania energii elektrycznej opartego na ICT oraz inwestować w powiązane działania badawczo-rozwojowe.

26. Zwraca uwagę, że w komunikacie nie wspomina się o promowaniu ekologicznych ICT w zamówieniach publicznych, oraz wzywa do opracowania procedur, które sprawiłyby, że władze lokalne i regionalne mogłyby łatwiej niż obecnie nadawać priorytet efektywności energetycznej w ramach zamówień publicznych, zwłaszcza w procedurze zamówień przedkomercyjnych, oraz związanych z tym pracom nad rozwojem ICT.

27. Z zadowoleniem przyjmuje zawarte przez Komisję w komunikacie stwierdzenie, że oczekuje ona ścisłej współpracy ze strony Komitetu Regionów, oraz proponuje:

- aby w powiązaniu z europejskim wydarzeniem poświęconym efektywności energetycznej zorganizować wystawę i konkurs dla władz lokalnych i regionalnych dotyczący najlepszych projektów w zakresie poprawy efektywności energetycznej dzięki zastosowaniu ICT oraz wyraża gotowość do udziału zarówno w wystawie, jak i w samym europejskim wydarzeniu;
- aby Komisja sporządziła, wspólnie z Komitetem Regionów i innymi zainteresowanymi stronami, praktyczny przewodnik pokazujący, jak władze lokalne i regionalne mogą wykorzystywać ICT w swoich planach dotyczących zmian klimatycznych.

28. Proponuje, by w następnym komunikacie na temat ICT i ochrony środowiska, który ma się ukazać wiosną 2009 r., Komisja:

- poszerzyła zakres komunikatu z efektywności energetycznej do zrównoważonego rozwoju;
- załączyła do niego konkretny plan działania obejmujący określone cele, rozwiązania i terminy;
- uwzględniła nowe dziedziny, a przynajmniej transport oraz potrzebę zmian w sposobie działania administracji publicznej;
- wzięła pod uwagę rolę i potrzeby administracji lokalnej i regionalnej.

Główne poglądy Komitetu Regionów

29. Jak Komitet wskazywał już wcześniej, efektywność energetyczna oraz większe wykorzystanie energii odnawialnej muszą stanowić kluczowy element europejskiej polityki energetycznej.

Zwiększenie inwestycji w ICT poprawiające efektywność energetyczną umożliwi władzom lokalnym i regionalnym przeciwdziałanie zmianom klimatycznym, zwiększenie rozproszonego wytwarzania energii elektrycznej i ograniczenie zużycia energii oraz stwarza nowe możliwości biznesowe dla lokalnych przedsiębiorstw.

30. Komitet przykłada wielką wagę do planów Komisji, by skorzystać z doświadczenia społeczności miejskich przy testowaniu i zatwierdzeniu pomysłów oraz by współpracować z nimi i z istniejącymi sieciami władz lokalnych i regionalnych. Ze względu na liczne funkcje, jakie pełnią władze lokalne, (takie jak np. funkcja organu regulującego, konsumenta, dostawcy usług, użytkownika i dostawcy energii, projektodawcy, eksperta i autora wytycznych) mają one wiele powodów, by gorąco poprzeć pełne wykorzystanie ICT w wysiłkach na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej. Komitet będzie starał się wykorzystać wszelkie dostępne mu sposoby, by podnieść świadomość tych możliwości wśród społeczności miejskich oraz sieci władz lokalnych i regionalnych, oraz będzie zachęcał je do udziału w procesie partnerstwa.

31. Komitet ma nadzieję, że Komisja poczyni większe wysiłki, aby ustanowić normy w omawianej dziedzinie tak, by władze lokalne i regionalne miały dostęp do produktów, które są w większym stopniu interoperacyjne. Standaryzacja i kryteria jakości pomagają także wspierać konkurencję na rynku oraz ułatwiają władzom zakup produktów o korzystnym wpływie na efektywność energetyczną.

32. W ramach swej wspólnej odpowiedzialności za środowisko władze lokalne i regionalne mogłyby, przy wsparciu UE i państw członkowskich, wytyczać nowe drogi i być przykładem dla innych poprzez wykorzystywanie ICT w celu poprawy efektywności energetycznej. Odgrywanie takiej roli pioniera obejmowałoby zawiązanie nowego partnerstwa z przedsiębiorstwami zajmującymi się ICT oraz producentami energii, uczynienie budynków publicznych inteligentnymi i energooszczędnymi, wprowadzenie inteligentnego oświetlenia w miejscach publicznych oraz poprawę efektywności energetycznej w administracji i świadczeniu usług.

33. Komitet proponuje, by w kolejnym komunikacie poświęconym temu tematowi Komisja Europejska opublikowała plan działania UE na rzecz wykorzystania ICT w celu promowania zrównoważonego rozwoju. Komitet sądzi, że jest niezbędne, by ogólna analiza obejmowała także transport oraz by plan działania obejmował szeroko zakrojoną e-strategię ograniczenia emisji dwutlenku węgla, ilościowe cele dotyczące tych emisji dla poszczególnych sektorów oraz środki, jakie UE i państwa członkowskie powinny zastosować w celu osiągnięcia tych celów, oraz by w planie tym określone były także wskaźniki służące monitorowaniu postępów.

Bruksela, 27 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE